

**ЩОДО РОЛІ ПЕРІОДИЧНИХ НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАНЬ
У ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НА ПРИКЛАДІ
ЗБІРНИКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ «ВІСНИК
ОДЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА
ТА АРХІТЕКТУРИ»**

АНТОНІЮК Н.Р., КРОВЯКОВ С.О.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Продуктивна наукова робота професорсько-викладацького складу закладу вищої освіти є необхідною складовою забезпечення якості освітнього процесу. Важливою формою представлення результатів наукової роботи є публікація в періодичних наукових фахових виданнях. Наявність трьох публікацій у періодичних наукових фахових виданнях за останні п'ять років є одним з пунктів ліцензійних умов для викладачів закладів вищої освіти. Представлення публікацій у фахових виданнях є обов'язковим при підготовці здобувача третього (доктора філософії) рівня вищої освіти. При підготовці здобувача другого (магістр) рівня вищої освіти також необхідною умовою є оприлюднення результатів кваліфікаційної роботи у вигляді публікацій.

Тобто важливою умовою для повноцінної роботи професорсько-викладацького складу, розвинення закладу вищої освіти та підготовки кадрів вищої кваліфікації є можливість публікації у наукових виданнях за профілем закладу.

В Одеській державній академії будівництва та архітектури виходить 5 періодичних наукових видань, 3 з яких, «Вісник Одеської державної академії будівництва та архітектури» (Вісник ОДАБА), «Проблеми теорії та історії архітектури України» та «Сучасні будівельні конструкції з металу та деревини» входять до Переліку наукових фахових видань України, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Згідно наказу Міністерства освіти та науки України № 32 від 15.01.2018 року про порядок формування Переліку наукових фахових видань України були суттєво підвищені вимоги до наукових видань, в яких можна оприлюднювати результати дисертаційних та інших досліджень науковців. Редакційною колегією збірника наукових праць «Вісник ОДАБА» було підготовлено та подано всі відповідні документи в визначений термін для збереження видання у Переліку наукових фахових видань України. Після розгляду документів експертною радою МОН було прийнято позитивне

рішення про включення «Вісник ОДАБА» до зазначеного Переліку (наказ МОН України №1643 від 28.12.2019 року) з переведенням збірника до більш високої категорії Б, де можуть публікуватися результати дисертаційних робіт, наукові роботи вітчизняних і зарубіжних вчених, докторантів, аспірантів, викладачів, студентів закладів вищої освіти за слідуючими спеціальностями:

- 191 – Архітектура та містобудування;
- 192 – Будівництво та цивільна інженерія;
- 194 – Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології.

Хочемо звернути вашу увагу, що всі здобувачі, які будуть отримувати ступінь доктора філософії, кандидата чи доктора наук зі спеціальності «Архітектура та містобудування» починаючи з 2020 року, можуть подавати статті до «Вісник ОДАБА» і експертна рада з питань проведення експертизи дисертаційних робіт буде їх зараховувати як фахові. Раніше видання за цією спеціальністю не було фаховим.

Одержавши статус фахового, видання обов'язково буде підлягати моніторингу МОН щодо дотримання та виконання всіх вимог порядку формування Переліку наукових фахових видань України. Метою моніторингу наукових фахових видань є підвищення якості опублікованих наукових статей та інтеграція видання до світового наукового простору.

Наступний наш крок – це подання заявки в наукометричну базу Web of Science для індексації «Вісник ОДАБА». Що для цього потрібно? Частина вимог ми виконали згідно раніше наведеного наказу. Авторам і редакційній колегії потрібно взяти до уваги ще наступне:

– перед рецензуванням кожна стаття обов'язково буде перевірятися на наявність плагіату. Орієнтовно відсоток збігів не повинен перевищувати 20%;

– не менше 80% бібліографічних посилань повинні мати ідентифікатори цифрових об'єктів DOI. В бібліографії DOI оформляти у вигляді гіперпосилання. Редакція перевірятиме кожне бібліографічне джерело на сайті www.crossref.org;

– щороку збільшувати відсоток англomовних статей в журналі на 15-20%. Таким чином, з часом перейти повністю на англomовні статті;

– стимулювати залучення іноземних авторів до публікацій в збірнику за допомогою соціальної мережі для вчених ResearchGate. З кожним роком бажано збільшувати частку іноземців серед авторів;

– до публікації приймаються не всі рукописи, що надійшли до редколегії. Редакція збирає рукописи з рецензіями і одночасно оцінює їх, відбираючи

тільки найкращі. Іншим відмовляється у публікації при відповідній негативній рецензії або навіть при наявності позитивних рецензій у випадку їх низької оцінки. Тільки такий відбір дозволить довести рівень збірника до міжнародних стандартів;

– сприяти підвищенню цитованості статей збірника. Від цього в значній мірі буде залежати показник цитування збірника в процесі його оцінки. Автори повинні посилатися на роботи своїх колег з даної тематики (особливо на роботи високоцитованих авторів) або ж на свої попередні публікації, найбільш тісно пов'язані з поточними результатами. Показник самоцитування також превалює в загальній кількості цитувань, але не повинен перевищувати 10-12%. Досліджуються накопичені дані за цитуванням окремих авторів, що публікуються в збірнику, а також членів його редакційної колегії, що корисно при оцінці збірника, коли історія цитування збірника наукових праць ще не накопичилася.

З 2016 року збірник наукових праць «Вісник ОДАБА» індексується в міжнародній наукометричній базі Index Copernicus. І з кожним роком індекс ICV видання зростає: ICV 2016 = 54.02; ICV 2017 = 68.83; ICV 2018 = 76.12. Це є свідомством розвитку видання.

Рівень наукових досліджень в сучасному світі оцінюється показником цитування авторів дослідження, а саме індексом Хірша, а це різко підвищує рейтинг дослідника. Сьогодення вимагає від науковця не обмежуватися рамками однієї країни. А тому перед дослідниками постає питання публікації в виданнях, які індексуються в міжнародних наукометричних базах даних. Завданням редакційної колегії «Вісник ОДАБА» є прикласти максимум зусиль для включення видання в ці бази.

Сайт «Вісник ОДАБА» – <http://visnyk-odaba.org.ua/>. Запрошуємо науковців, зокрема здобувачів вищої освіти, публікувати результати своїх досліджень у збірнику.

Таким чином, періодичні наукові фахові видання мають велике значення як для наукової, так і для освітньої діяльності закладів вищої освіти. Розвиток збірника наукових праць «Вісник Одеської державної академії будівництва та архітектури» є прикладом того, як осучаснення освітнього процесу вплинуло на якість видання та одночасно з тим того, як підвищення рівня наукових видань закладу сприяло вдосконаленню освітнього процесу.